

UDK 811.16'366.58

Aleksandra Derganc

Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani

ŠE O RAZLIKI MED VZHODNIM IN ZAHODNIM TIPOM DELOVANJA GLAGOLSKEGA VIDA V SLOVANSKIH JEZIKIH

V prispevku se obravnavajo nekatere razlike pri delovanju oz. tvorjenju predpanske tvorjenke osrednjega glagola determiniranega premikanja *uđmu* v ruščini in *iti* v slovenščini ter povezanost teh jezikovnih pojavov z razliko v delovanju glagolskega vida v vzhodni in zahodni skupini slovanskih jezikov.

Gljučne besede: obnašanje glagolskega vida v vzhodni in zahodni skupini slovanskih jezikov – glagolski vid v nizu zaporednih dejanj – začetna vrsta glagolskega dejanja glagola 'iti'

This article discusses some differences in the use of Russian *pošel* resp. Slovene *šel* (in the frame of Dickey's Eastern and Western type of aspectual usage in Slavic languages) and claims that the Slovene verb of motion is bi-aspectual.

Key words: behavior of verbal aspect in East and West Slavic languages – verbal aspect in a series of consecutive actions – the initiation of verbal action with the verb *iti*

1 V tem kratkem prispevku bi se spet rada dotaknila nekaterih razlik, povezanih z različnim delovanjem glagolskega vida v vzhodni in zahodni skupini slovanskih jezikov, predvsem razlik pri tvorjenju predpanske tvorjenke osrednjega glagola determiniranega premikanja 'iti' s predpono *po-*, kjer se izkaže, da je seveda tudi znotraj zahodne skupine ob skupnih lastnostih precej razlik. Spodbuda za to obravnavo so dela Stephena Dickeya, predvsem iz let 2000, 2003 in 2011.

2 V svoji obširni razpravi iz leta 2011 Dickey nadaljuje z razmišljanjem o razlogih za različno vidsko obnašanje med dvema skupinama slovanskih jezikov, kot jih je prikazal v monografiji *Parameters of Slavic Aspect* (Dickey 2000, prikaz v Derganc 2010). Tu Dickey na podlagi več parametrov (raba glagolskega vida za ponavljajoča se dejanja, v t. i. posplošeno-dejanski rabi (общефактическое значение), v historičnem sedanjiku, v dramskih komentarjih, v performativni rabi, v nizu zaporednih dejanj ...) deli slovanske jezike na dve veliki skupini: vzhodno (ruščina, beloruščina, ukrajinsščina, bolgarščina, makedonščina) in zahodno (češčina, slovaščina, obe lužiški srbščini, slovenščina). Poljščina in srbščina oz. hrvaščina sodijo v prehodno skupino. Za zahodno skupino je značilno, da ima v vseh naštetih kontekstih (razen v nizu zaporednih dejanj) manj omejitev za rabo dovršnika; z drugimi besedami: v naštetih pomenih je v veliki meri mogoče uporabljati dovršnik, medtem ko je v vzhodni skupini raba dovršnika v teh pomenih bodisi izključena bodisi omejena. Te razlike so bile opažene že prej (npr. Isačenko 1960, Plotnikova 1998, Petruhina 2000 in drugi),

vendar z upoštevanjem bodisi manj parametrov bodisi manj jezikov. Že večkrat je bilo opozorjeno (npr. Sever-Derganc 2006), da

a) pri ponavljajočih se dejanjih

(1) *Утром я **выпиваю**ND две чашки кофе и **съедаю**ND три булки.*

(1') *Zjutraj **popijem**^{DOV} dve skodelici kave in **pojem**^{DOV} tri žemlje.*

b) v t. i. posplošeno-dejanski rabi

(2) *Ты когда-нибудь **терял**ND зонтик?*

(2') *Si kdaj **zgubiš**^{DOV} dežnik?*

c) v historičnem prezentu

(3) *И вот на следующий день он **входит**ND в дом, **поднимается**ND по лестнице, **открывает**ND окно, **ставит**ND чемодан, **зажигает**ND свет, **садится**ND в кресло и **закуривает**ND сигару.*

(3') *Naslednji dan **vstopi**^{DOV} v hišo, **se povzpne**^{DOV} po stopnicah, **odpre**^{DOV} vrata, **odloži**^{DOV} kovček, **prižge**^{DOV} luč, **sede**^{DOV} v naslonjač in **prižge**^{DOV} cigaro.*

č) v performativnih izjavah (zglede so iz prevoda Austinove knjige *How to Do Things with Words* v ruščino in slovenščino)

(4) *я **беру**ND Джорджа*

*я **объявляю**ND войну*

*я **милую**ND*

*я **разрешаю**ND вам закрыть*

(4') ***izberem**^{DOV} Georgea*

***napovem**^{DOV} vojno*

***pomilostim**^{DOV}*

***dovolim** vam^{DOV}, da zaprete*

nedovršniku v ruščini, kot predstavnici vzhodne skupine, v slovenščini, kot predstavnici zahodne skupine, pogosto ustreza dovršnik. Dickey pojasnjuje razliko med vidskim obnašanjem v obeh skupinah z različno kognitivno predstavo, na kateri temelji glagolski vid v teh dveh skupinah. V zahodni skupini naj bi bil bolj pomemben koncept 'celostnosti', medtem ko naj bi bil v vzhodni skupini bolj pomemben koncept 'časovne umeščenosti'.

Glede na to, da je raba enega ali drugega vida v v zahodni skupini bolj svobodna in povezana z inherentim pomenom dovršnika ali nedovršnika, medtem ko je raba določenega vida v vzhodni skupini v nekaterih položajih obvezna ali skoraj obvezna (v ruščini npr. nedovršnik v historičnem sedanjiku, nedovršnik za ponavljajoča se dejanja, dovršnik v nizu zaporednih dejanj), velja, da je glagolski vid v vzhodni skupini gramatikaliziran v večji meri kot v zahodni.

3 Na podlagi nekaterih parcialnih študij o zgodovini vidskega obnašanja glagolov v posameznih slovanskih jezikih Dickey (kot pred njim tudi drugi jezikoslovci, npr. Isačenko 1960, Plotnikova 1998) domneva, da je stanje v zahodni skupini bolj arhaično, stanje v vzhodni skupini pa je bolj gramatikalizirano in posledica inovacij, katerih večina naj bi se po mnenju Dickeya zgodila ali okrepila razmeroma pozno, od 17. st. dalje (Dickey 2011: 176–77). Ko Dickey razmišlja o možnih vzrokih za različen razvoj delovanja glagolskega vida v omenjenih dveh skupinah, omenja različne jezikovne pojave. Ne da bi se spuščali v celovito povzemanje njegovih domnev (omenjen je npr. možni vpliv izgube starih nesestavljenih preteklikov, aorista in imperfekta, možni vpliv nemščine na zahodno skupino), se ustavimo pri naslednjih – po mnenju Dickeya – med seboj povezanih jezikovnih pojavih, značilnih za vzhodno skupino: pri

razvoju dovršnega 'poiti' k nedovršnemu 'iti'¹, razvoju produktivnosti delimitativnih glagolov s predpono *po-* in pri uveljavljanju rabe dovršnikov v zaporednem nizu dejanj. Ti jezikovni pojavi naj bi bili povezani z razvojem vidskega delovanja v vzhodni skupini jezikov.

4 Ustavimo se pri težnji za rabo samih dovršnikov pri nizu zaporednih dejanj. V ruščini v pripovedi o nizu zaporednih dejanj v preteklosti skoraj vedno nastopajo glagoli v dovršnem vidu. Kot piše BONDARKO (2005: 361), pride do verižne pogojenosti: pripoved se začne z dovršnikom, ki pogojuje naslednji dovršnik itd.:²

(5) *Он вернулся^{DOV}, медленно разделяется^{DOV} и лег^{DOV}.*

V zahodni skupini lahko v nizu zaporednih dejanj po uvodnem enem ali več dovršnikih nastopi tudi nedovršnik, ki prikazuje to dejanje kot proces (prim. tudi Berger 2013). Kot piše PETRUHINA (2000: 81 in dalje), ima češčina kot predstavnica zahodne skupine možnost izraziti v nizu zaporednih dejanj tudi tako dejanje, ki je prikazano kot proces, sinhron trenutku opazovanja. Ponavadi je nedovršni zadnji od glagolov, ki učinkuje tako, da se bralec znajde v središču dogajanja. Češčina ima torej možnost v pripovedi o preteklosti izločiti iz niza dogodkov eno ali dve dejanji in jih predstaviti kot proces, ki ga je mogoče opazovati.

Razliko med vzhodno in zahodno skupino DICKEY (2011: 178) najprej ilustrira s češkima in ruskima zgledoma:

(6) *Zvedl^{DOV} se tedy a šelND k vyvodu.*

(6') *Потом он встал^{DOV} и пошел^{DOV} к выходу.*

(Potem je vstal^{DOV} in šel^{DOV} k izhodu.)

(7) *Sedl^{DOV} si a psalND.*

(7') *Он сел^{DOV} и *писалND/стал^{DOV} писать.*

(Sedel^{DOV} je in pisalND/začel^{DOV} pisati.)

Pri prevodih čeških zgledov v ruščino je za češki nedovršnik v ruščini skoraj vedno treba uporabiti dovršnik, pogosto takega s pomenom začetnosti ali pa zvezo faznega glagola (стать, начать) in nedoločnika. V zvezi z izborom ustreznega dovršnika pri prevodu v ruščino je zanimiva razlaga PETRUHINE (2000: 85–86). Petruhina poudarja, da pri pomenu nedovršnika v češčini nikakor ni treba domnevati kakega neeksplicitnega pomena začetnosti, delimitativnosti ali rezultativnosti, ki se pokaže ob prevodu v ruščino (prim. *šel* – *пошел*; *psal* – *стал писать*). V ruščini je stopnja obveznosti izražanja časovnih meja (npr. začetnosti) višja kot v češčini, zato je ob prevodu v ruščino preprosto treba poiskati najustreznejši dovršnik, ki pa ima omenjene pomene začetnosti, omejenosti itd.

Dalje DICKEY (2011: 179) navaja še zglede iz slovenščine, čeprav meni, da je ta pojav v slovenščini nekoliko redkejši kot v češčini, slovaščini in lužiških srbščinah.

¹ *Поити* se smatra v ruščini za začetno glagolsko vrsto, v določenih kontekstih, zlasti kadar je ob glagolu tudi cilj premikanja, pa kar za funkcionalni dovršnik k *идти*.

² Vendar Bondarko opozarja, da raba dovršnikov v takem kontekstu ni absolutna in je možno, da npr. zadnja glagolska oblika nastopi v nedovršniku: *Затем он подошел к ручью, написал и долго умывался*. Pomemben signal za to, da je zadnje dejanje trajno, je prislovno določilo *долго*. Najdemo pa v istem delu zanimiv zgled *Они свернули в сторону и шли по скошенному полю* (BONDARKO 2005: 359).

(8) *Ulegel^{DOV} sem se na tla in poslušalND vrtenje sveta.*

Dodajmo še dva zgleda iz DICKEY (2003: 203):

(9) *Župan je naslonil^{DOV} plečati hrbet na klop in gledalND mrko.*

(10) *Poklical^{DOV} me je Brane in sva šla^{ND/DOV} v hribe.*

Nedvomno drži, da so take konstrukcije v slovenščini možne in so ustrezno prikazane z zgledoma (8) in (9), pač pa se ni mogoče popolnoma strinjati z interpretacijo zgleada (10). Zgled (10) kaže podobnost med češčino in slovenščino v tem, da v besedilu ni pretekle oblike tipa **pošel*, potencialne začetne vrste glagolskega dejanja. Vendar je razlika v interpretaciji vida teh oblik v obeh jezikih: v češčini se oblika *šel* opredeljuje kot nedovršna, v slovenščini pa kot dovršna (in posledično glagol *iti* kot dvovidski). Dickey označuje obliko *sva šla* v zgledu (10) kot dvovidsko, vendar pristavlja, da to dela zaradi take opredelitve v SSKJ, in meni, da je slovenska oblika nedovršna. Sama menim, da je ta oblika dovršna (tako tudi Jakopin 1971, Miklič 1979/80, SSKJ, MERŠE 1995: 252). Oblika 'sem šel' itd. se pojavlja tudi v kontekstih izven niza zaporednih dejanj, npr. v *Oče je šel v mesto*, kjer pomeni enkratno celovito, zaključeno dejanje, torej dejanje, ki se ga izraža z dovršnikom (Derganc 2014).³

5 Ozrimo se k nekaterim ugotovitvam o obnašanju glagola 'iti' v starejših obdobjih. V svoji monografiji o vidskem sistemu v jeziku protestantov 16. st. M. MERŠE piše, da se v besedilih 16. st. glagoli determiniranega premikanja v pretekliku ali predpretekliku lahko uresničujejo tudi dvovidsko (1995: 252) in navaja dva zgleada, kjer 'šel' nastopa kot dovršnik:

(11) *ISrael pak je vunkaj fhāl pruti Philifterjem na boj, inu fo legli per EbenEzeri* (DB 1584, I,151a);

(12) *Inu Prerok Iesaja je klizal na GOSPVDA, inu fenza je nasaj fhla deffet stopin na Ahašovim Zagarji, katere je ona bila vshe doli fhla* (DB 1684, I,216b).

Dalje omenja te glagole v poglavju o vrstah glagolskega dejanja (Aktionsart), in sicer najprej pri označevanju začetka dejanja, dogajanja ali stanja, poimenovanega z izhodišnim glagolom. Med glagoli, ki tvorijo začetno vrsto glagolskega dejanja s predpono *po-*, je opazna skupina glagolov, ki označujejo determinirano premikanje (*pojezditi, poleteti, ponesti, popeljati, popeljati se, poteči, povleči*; 289–91).

O 'iti' pravi M. MERŠE (290): »Predponsko označevanje začetka premikanja v določeni smeri je pričakovano tudi pri zelo pogosto rabljenem in splošno rabljenem glagolu *poiti*, vendar številni zgledi kažejo na slovnično in pomensko nevpilnost predpone *po-*.« Dalje (MERŠE 1995: 291) ugotavlja, da je produktivnost predpone *po-* v pomenu začetnosti domnevno zastala že pred 16. st. S protestantskim obdobjem se je iztrošil tudi nedoločnik *poiti*. Primerjava z Japljevim prevodom živosti njegove rabe ne potrjuje več. Nadomeščen je bodisi z osebno obliko (npr. *pojdem*) ali s sopomenskim *iti*.

³Zanimiva je omemba v TOPORIŠIČ (2000: 348), da se lahko izjemoma uporablja tudi nedovršni glagol determiniranega premikanja *nesti* za izražanje po trajanju omejenega dejanja: *Nesel je v mlin* (tja je namreč nekaj *odnesel*). Ta izjava pravzaprav pritrujuje mnenju Dickeya, da je *sem šel* nedovršen, čeprav se uporablja za izražanje po trajanju omejenega dejanja, torej v kontekstu, ki zahteva dovršnik. Navsezadnje pa je tako ali drugačno mnenje odvisno od opredelitve dvovidskosti.

(13) Dalmatin: *INu kadar je David h'tem dvejstu Moshem bil prishal, kateri so bily pretrudni sa Davidom pojti, inu so bily per tem potoku Bezor oftali* (DB 1584, I,167a);

(13') Japelj: *Inu David pride do dveštu mosh,kateri so bily sa volo truda nasaj oftali, inu nišo samogli sa Davidom jiti* (JB 1802, II, 142).

Zdi se, da je treba te ugotovitve razumeti tako, da namesto pričakovane predponске tvorjenke *pojti* z vsemi časovnimi oblikami pogosto nastopa kar brezpredponске glagol *iti*, ki zato nastopa v dvovidski vlogi. Uporabljajo se oblike tipa *pojdem*, ni pa med zgledi opaziti oblik z deležnikom 'pošel'.

(14) Trubar: *Kir kuli vi ueno hisho puidete, undukai oftanite, dotle vi od vnot prozh poulizhete* (TT 1557, 112)

(14') Dalmatin: *Ker kuli v'eno hisho pojdete, ondi notri oftanite, dokler od unod proch pojdete* (DB 1584, III,22a) (MERŠE 1995: 289)

M. Merše tudi ugotavlja, da ima pri glagolih determiniranega premikanja predpona *po-* poleg podovrševalne vloge tudi vlogo označevanja prihodnosti. Zgled za pomen prihodnosti:

(15) Dalmatin: *Ony pojesdio okuli po Mesti, po sydeh bodo tekali, inu v 'hishe lasili* (DB 1584, II,109a);

(15') Japelj: *Po mešti bodo fem ter tje hodili, po osydji tekali: v 'hishe bodo gori fhli* (JB 1800, VIII,40).

Podobno ugotavlja pomen prihodnosti tudi za glagolske oblike *poteko*, *poneffo*, *pojdeo*. O futuralnem pomenu dovršnega sedanjika zaključene skupine glagolov, med katerimi prevladujejo sestavljenke s *po-*: *pojdem*, *poročem*, *ponesem*, *pošljem*, *povem*, piše tudi M. Orožen (1970 in 1984).

6 Če se vrnemo k izvajanju Dickeya, se zdi, da njegove domneve o zgodovini nastajanja razlik v delovanju glagolskega vida med vzhodno in zahodno skupino slovanskih jezikov govore o tem, da sta produktivnost predpone *po-* (v ingresivnem in delimitativnem pomenu) v vzhodni skupini in večja stopnja obveznosti uporabe dovršnikov v nizu zaporednih dejanj tesno povezana pojava. Z drugimi besedami: če jezik izgubi svobodo pri prikazovanju dejanj kot procesov v kontekstu niza zaporednih dejanj in mora vsa dejanja izraziti z dovršniki, je potrebno tvoriti dovršnike, zlasti od glagolov, ki pomenijo homogena dejanja (activity) in načeloma nimajo vidsko parnih dovršnikov, ampak dovršne vrste glagolskega dejanja (ingresive, delimitative itd.). To bi bila lahko ena od spodbud za nastanek dovršnega *noŭmu* k *uđmu* v ruščini in njegovega polnega funkcionalnega delovanja.

7 Povzemimo: Dickey meni, da je – glede na vidsko obnašanje – vzhodna skupina slovanskih jezikov doživela razmeroma pozne inovacije, ki so pripeljale do današnjih razlik med zahodno in vzhodno skupino slovanskih jezikov. Med jezikovne pojave, ki so povezani z načinom delovanja glagolskega vida v vzhodni skupini, prišteva tudi tale dva: težnjo po nastopanju dovršnikov v nizu zaporednih dejanj pri pripovedi o preteklosti ter nastanek in polno delovanje predponске tvorjenke s *po-* glagola *iti*. Tako stanje je v ruščini, kot predstavnici vzhodne skupine: v pripovedi o preteklih dejanjih deluje težnja po nizanju oblik v dovršniku, ob *uđmu* dosledno nastopa do-

vršnik *noūmu*. V slovenščini – kot predstavnici zahodne skupine – je v pripovedi o preteklih dejanjih večja svoboda v izboru vida, kriterij je, ali želimo predstaviti dejanje kot dogodek ali proces. Pri glagolu *iti* pa slovenščina kot predstavnica zahodne skupine nima popolne paradigme dovršnega **pojti*. Obstajajo osebne oblike *pojdem*, ki imajo posebnost, ki jo delijo z nekaterimi drugimi glagoli (predvsem determinirane premikanja), da pomenijo predvsem prihodnost,⁴ in velelnik *pojdi*; za preteklik in prihodnjik pa uporablja namesto neobstajajočih oblik tipa **sem pošel*, **bom pošel* kar nepredpanske oblike *sem šel* in *bom šel*, zaradi česa se glagol *iti* opredeljuje kot dvovidski in je treba vidski pomen teh oblik razbrati iz konteksta.⁵ V tej lastnosti slovenščina ni podobna češčini, kjer se interpretirajo oblike glagola *iti* kot vedno nedovršne. V 16. st. je sicer obstajal ob glagolu *iti* tudi nedoločnik *pojti*, vendar je ta oblika kmalu izginila.⁶

VIRI IN LITERATURA

- Tilman BERGER, 2013: Imperfektive Verben in Handlungsfolgen im Westslawischen. *Deutsche Beiträge zum 15. Internationalen Slavistenkongress, Minsk 2013*. Ur. S. Kempgen. München: Otto Sagner. 57–66.
- Aleksandr BONDARKO, 2005: *Teorija morfoloških kategorij i aspektološke isledovanja*. Moskva: Jazyki slavjanskih kul'tur.
- Aleksandra DERGANČ, 2010: Dve zanimivi obravnavi razlik v kategoriji glagolskega vida v slovanskih jezikih. *Izzivi sodobnega jezikoslovja*. Ur. V. Gorjanc, A. Žele. Ljubljana: ZIFF. 187–93.
- , 2014: Še o glagolih premikanja v ruščini in slovenščini. *Slavistična revija* 62/3. 345–52.
- Stephen DICKEY, 2000: *Parameters in Slavic Aspect*. Stanford, California: Center for the Study of Language and Information.
- , 2003: Verbal Aspect in Slovene: Slovenian from a typological perspective. *Sprachtypologie und Universalienforschung = Language typology and Universals*, zv. 56, št. 3. 182–207.
- , 2011: The Varying Role of *po-* in the Grammaticalization of Slavic Aspectual Systems: Sequences of Events, Delimitatives, and German Language Contact. *Journal of Slavic Linguistics* 19/ 2. 175–230.

⁴ Oblika *bom šel* v dovršnem pomenu in *pojdem* sta sinonimi.

⁵ Zanimivo dejstvo, ki osvetljuje bližino glagolov determiniranega premikanja z dovršniki, je pogled v korpus *Nova beseda* in iskanje povezave med 'začeti' in glagoloma 'iti' in 'hoditi'. Kot je dobro znano, se dovršnik ne povezuje z glagolom 'začeti'. Glagol *iti* je dovršen in nedovršen, zato povezuje 'začeti' in 'iti' ni vnaprej izključena, kadar 'iti' nastopa v nedovršenem vidu. In vendar pogled v korpus *Nova beseda* pokaže za zvezo 'začel iti' 5 zadetkov, v nobenem *iti* ne nastopa v neprenesenem pomenu, 'začela iti' – 6 zadetkov, v enem primeru v neprenesenem pomenu (*Bela ovca se je prestopila in začela iti vzdolž laza*), 'začeli iti' – 5 zadetkov (2 primera v neprenesenem pomenu). Na drugi strani dobimo za 'začel hoditi' 175 zadetkov, 'začela hoditi' – 94 zadetkov in 'začeli hoditi' – 75 zadetkov. Ne da bi sicer preverjala pomene oblike 'hoditi', je razlika v številu zadetkov pomenljiva.

⁶ Obstaja glagol *poiti* z vsemi oblikami v pomenu 'zmanjkati'. Njegov nedovršnik je *pohajati*.

- Aleksandr V. ISAČENKO, 1960: *Grammatičeskij stroj russkogo jazyka v sopostavlenii s slovackim*. Morfologija: Čast' vtoraja. Bratislava: Izdatel'stvo slovackoj Akademii nauk.
- Franc JAKOPIN, 1971: Glagoli premikanja v slovenščini in ruščini. *VII. seminar slovenskega jezika, literature in kulture*. Ur. J. Toporišič. Ljubljana: FF. 1–12.
- Majda MERŠE, 1995: *Vid in vrstnost glagola v slovenskem knjižnem jeziku 16. stoletja*. Ljubljana: SAZU.
- Tjaša MIKLIČ, 1979/80: Nekateri glagoli premikanja. *Jezik in slovstvo* 25/4–5. 107–15.
- Martina OROŽEN, 1968: Razvojne tendence in realizacija futuralno-modalnih sistemov v knjižni slovenščini od 16. do 19. st. *IV. seminar slovenskega jezika, literature in kulture*. Ljubljana: FF.
- , 1984: Gramatična in leksikalna preobrazba Dalmatinovega knjižnega jezika ob Japljevem prevodu biblije (1584–1784–1802). *Wiener slavistischer Almanach: Sonderband* 13. 153–81.
- Elena PETRUHINA, 2000: *Aspektual'nye kategorii glagola v russkom jazyke v sopostavlenii s češkim, slovackim, pol'skim i bolgarskim jazykami*. Moskva: Izdatel'stvo MGU.
- Ol'ga PLOTNIKOVA, 1998: Problemy sopostavitel'nogo izučeniya slavjanskogo vida v diahronii. *Tipologija vida: Problemy, poiski, rešenija*. Otv. red. M. Ju. Čertkova. Moskva: Škola Jazyki russoj kul'tury. 364–70.
- Jože SEVER, Aleksandra DERGANČ, 2006: *Ruska slovnica po naše*. Ljubljana: CZ.
- Jože TOPORIŠIČ, 2000: *Slovenska slovnica*. Maribor: Obzorja.
- SSKJ: *Slovar slovenskega knjižnega jezika*: I–IV, 1970–1991: Ljubljana: SAZU, DZS.

SUMMARY

In this article S. Dickey's thesis is presented and discussed, namely that the use of the verbal aspect in the Eastern group of Slavic languages is linked to (besides other linguistic phenomena) relatively late innovations: the use of perfective verbs in sequences of events and the pairing of *iti* and *poiti*. In the Western group of Slavic languages imperfective verbs can be used in a sequence of events to indicate a process. Thus the Czech form *šel* in such a sequence (corresponding to the Russian perfective *nošel*) is interpreted as imperfective. It is claimed in this article that the Slovene form *šel* in such sequences should be interpreted as perfective. The paradigm of the Slovene bi-aspectual verb *iti* is idiosyncratic: there exist the perfective forms *pojdem* and *pojdi*, but also the bi-aspectual forms *sem šel* and *bom šel*.

